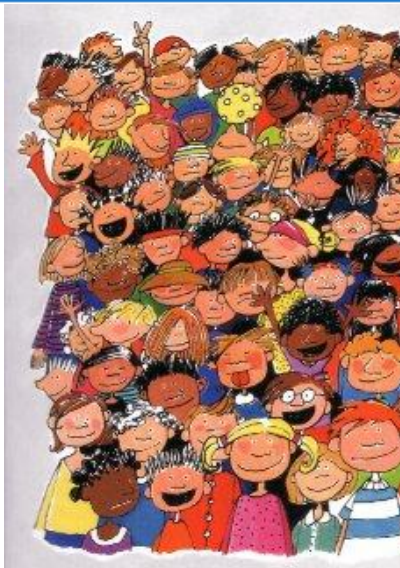

Beleid voor meer begaafde kinderen

“Met zorg naar kwaliteit”

De Fontein

Harmelen

Beleid (meer-)begaafdheid

<i>Beleid meerbegaafdheid</i>	augustus 2013
<i>Aangekaart team:</i>	maart/april 2013
<i>Besproken team:</i>	mei 2013
<i>Besproken MR:</i>	juni 2013
<i>Update</i>	december 2017

Inhoud van het beleid leerlingen met een versnelde ontwikkeling

Uitgangspunten:	4
1. Visie	4
2. Doelgroep	4
3 Signalering en diagnostiek	6
3.1 Signalering.	6
3.1.1 Aanleiding voor signalering	6
3.1.2. Stappen binnen de signaleringen en resultaat	7
3.2 Diagnostiek	7
3.2.1. Stappen van de diagnostiek procedure	8
3.2.2. Bij twijfel	9
4 Individuele leerlingbegeleiding	9
4.1. Didactische aandachtspunten	9
4.1.1. Richtlijnen voor compacten en verrijken	9
4.1.2. Eerste en tweede leerlijn	10
4.1.3. Begeleiding van leerlingen in groep 1-2	10
4.1.4. Begeleiding van leerlingen in de plusklas	11
4.2 Vervroegde doorstroming	11
4.2.1. Om wie gaat het?	11
4.2.2. Wie beslissen?	12
4.2.3. Hoe pakken we het didactisch aan?	12
4.2.4. Hoe realiseren we de overstap?	12
4.2.5. Begeleiding en nazorg	13
4.3 Pedagogische aandachtspunten	13
4.3.1. Begeleiding van buiten de school	14
5 Evaluatie en taakomschrijving	14
5.1. Evaluatie	14
5.1.1. Met teamleden	14
5.1.2. Met ouders	14
5.1.3. Met de leerling	14
5.2. Taakomschrijving	15

Ouders van deze leerlingen hebben recht op inzage in dit beleidsplan en zullen om misverstanden te voorkomen tijdig op de hoogte gesteld worden van de criteria die wij hanteren.

Uitgangspunten:

Door onze eigen ervaringen in school met begaafde kinderen en doordat er steeds meer aandacht komt voor de specifieke hulpvragen m.b.t. het onderwijs aan deze groep kinderen, is er een bewustwordingsproces op gang gekomen om zorg op maat te bieden. Alle leerlingen hebben recht op extra aandacht, niet alleen leerlingen op de lagere en gemiddelde niveaus. Deze verschuiving binnen het onderwijssysteem heeft ertoe geleid deze zorg binnen een schoolbeleidsplan vast te leggen.

1. Visie

De visie van de school.

We hebben positieve verwachtingen van kinderen en sluiten aan bij hun onderwijsbehoeften.

Daarbij stellen we duidelijke doelen.

Belangrijk vinden we:

- het welbevinden van kinderen
- een uitdagende leeromgeving
- afwisseling en enthousiasme
- de interesse/betrokkenheid van kinderen
- samenwerkend (coöperatief) leren
- gedifferentieerde instructie

Daarbij zorgen we voor het aanbieden van lessen en lesmateriaal dat uitzicht biedt op positieve leerervaringen.

2. Doelgroep

Tot de doelgroep van het beleid voor meer begaafde leerlingen verstaan wij op school:

- leerlingen waarbij door psycho-diagnostisch onderzoek een IQ is vastgesteld dat gelijk is aan/of hoger dan 130 is, waarbij sprake is van een harmonisch profiel. Bovendien moeten deze leerlingen beschikken over de volgende persoonlijkheidseigenschappen; doorzettingsvermogen/motivatie en creatief probleemoplossend denkvermogen.
- leerlingen die volgens het DHH-protocol (Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafden) als zeer waarschijnlijk meer begaafd zijn geïdentificeerd, maar waarbij geen intelligentieonderzoek is afgenomen.

We richten ons bij een eerste selectie van herkenbare leereigenschappen van meerbegaafdheid op leerlingen die beschikken over:

- een hoge intelligentie $IQ > 130$
- vroege ontwikkeling
- uitblinken meerdere gebieden
- gemakkelijk kunnen leren
- goed leggen van (causale) verbanden
- makkelijk kunnen analyseren van problemen
- het maken van grote denksprongen
- voorkeur voor abstractie
- hoge mate van zelfstandigheid
- brede of juist specifieke interesse/hoge motivatie/veel energie
- creatief/origineel (in denkvermogen)
- perfectionistisch
- apart gevoel voor humor, door anderen vaak niet begrepen
- hoge mate van concentratie
- een grote verbale vaardigheid
- cito scores niveauwaarde >4.5

In de benaderwijze van leerlingen is het van wezenlijk belang dat de capaciteiten wel benoemd worden (in overleg met hun ouders), al gaan we voorzichtig om met het woord 'meer begaafd'. Als het leerlingen in groep 1 en 2 betreft, spreken wij consequent over een **ontwikkelingsvoorsprong**. Het IQ van kinderen onder de 6 jaar kan nog niet met betrouwbaarheid worden vastgesteld. Omdat een kleuter zich nog met sprongen ontwikkelt, spreken we over het algemeen niet van meerbegaafdheid, maar van een leerling met een ontwikkelingsvoorsprong. Daarmee voorkomen we dat kinderen te vroegtijdig gelabeld worden, en er gemakkelijk misverstanden ontstaan in de verwachtingen van en communicatie met ouders.

3 Signalering en diagnostiek

Om de signalering en diagnostiek te stroomlijnen hebben we de mogelijkheid gebruik te maken van het DHH. Deze taak ligt vooralsnog bij de intern begeleider.

Dit protocol beschrijft de stappen van informatieverwerving ten behoeve van signalering en diagnostiek, verzorgt de interpretatie van gegevens en genereert een identificatieverslag over de leerling. In de twee navolgende paragrafen wordt een samenvatting van de procedure weergegeven.

3.1 Signalering.

Signalering van begaafde kinderen dient zo vroeg mogelijk te gebeuren. Het vroegtijdig onderkennen van de begaafdheid en hiermee de onderwijsbehoeften van een leerling is vooral van belang om problemen als onderpresteren en negatief zelfbeeld of gedragsproblemen te voorkomen. Tijdens de fase van signaleren gaat het om het opvangen en interpreteren van mogelijke aanwijzingen over begaafdheid van een leerling.

De instrumenten om gegevens te verzamelen en in kaart te brengen zijn opgenomen in module 1 van het DHH. Het gebruik van de instrumenten in module 1 (Signalering) neemt in totaal ongeveer 20 minuten in beslag en geeft een heldere eerste indruk weer van de informatie die we uit verschillende bronnen hebben verkregen. Denken we op grond van deze oppervlakkige gegevens nog steeds in de richting van begaafdheid dan volgt intern diagnostisch onderzoek.

3.1.1 Aanleiding voor signalering

Bij instroom

- Om een zo helder mogelijk beeld van het ontwikkelingsniveau van een kind te krijgen vragen wij de ouders bij instroom van hun kind een vragenlijst in te vullen. Deze kan uitgangspunt zijn voor nader gesprek.
- N.a.v. een intakegesprek met de ouders van een nieuwe leerling kan er reeds aanleiding zijn te denken aan een ontwikkelingsvoorsprong.
- Indicaties uit externe informatiebronnen zoals peuterspeelzaal/kinderdagverblijf, onderwijskundig rapport na overstap van een andere school, schoolarts en/of consultatiebureau.

Tijdens de schoolloopbaan

- De leerling levert gedurende langere tijd opvallend hoge prestaties bij methode gebonden toetsen en toetsen van het Cito LOVS (niveauwaarde>4.5).
- De ouders van de leerling geven signalen af waaruit valt op te maken dat hun kind mogelijk meerbegaafd zou kunnen zijn.
- De leerkracht vangt signalen van de leerling op, (zie punt 2) waaruit valt op te maken dat de leerling mogelijk meerbegaafd zou kunnen zijn.

3.1.2. Stappen binnen de signaleringen en resultaat

Om de signalering van mogelijke meerbegaafde leerlingen vorm te geven, doorlopen wij intern onderstaande stappen.

- Stap 1** De IB-er opent een dossier in het DHH.
- Stap 2** De leerkracht formuleert beknopt zijn eigen indruk van de leerling en vult digitaal de signaleringslijst in van het digitaal handelingsplan meerbegaafdheid (DHH).
- Stap 3** De ouders formuleren kort de indruk van hun kind. Zij ontvangen van de ib-er een code en vullen eveneens digitaal de signaleringslijst in.
- Stap 4** Bestaande didactische gegevens van de laatst afgenomen Cito-toetsen worden ingevoerd in het DHH.
- Stap 5** Eventuele informatie uit overige bronnen worden ingevoerd in het DHH.

Het resultaat van de signalering.

De resultaten van de signaleringslijsten en de resultaten van de didactische gegevens uit het LOVS worden door het DHH grafisch weergegeven.

Er volgt een richtlijn en een daaruit voortvloeiend advies.

Bij het advies en besluit over het vervolgtraject worden de resultaten van het signaleringsonderzoek en alle verzamelde informatie tegen elkaar afgewogen.

De leerkracht en de IB-er besluiten of dit advies gevolgd wordt.

In het DHH volgt een schriftelijk motivering over het te volgen vervolgtraject.

3.2 Diagnostiek

Onder diagnostiek verstaan we het verder verzamelen van gegevens om uiteindelijk een conclusie te kunnen trekken over mogelijke (meer)begaafdheid. We maken daarbij gebruik van module 2 uit het DHH.

Bij de diagnostiek van meerbegaafde leerlingen zijn de groepsleerkracht en de IB-er betrokken. IB-er vult het DHH in en leerkracht levert informatie.

3.2.1. Stappen van de diagnostiekprocedure

Om de diagnostiek van mogelijke meerbegaafde leerlingen vorm te geven, doorlopen we voor iedere leerling die hiervoor in aanmerking komt de volgende stappen.

Stap 1 Leerkracht en IB-er vullen observatielijst in over:

- Leer- en persoonlijkheidseigenschappen van meerbegaafde leerlingen
- Werk- en leerstrategieën
- Prestatiemotivatie
- Sociaal functioneren
- Zelfbeeld
- Perfectionisme

Stap 2 Ouder en leerlingen vanaf 10 jaar vullen digitaal ook een observatielijst in.

Stap 3 De IB-er controleert of de didactische gegevens uit het LOVS (ingevuld tijdens de signaleringsprocedure) nog correct zijn en voert waar nodig correcties door.

Stap 4 De IB-er plant momenten om de leerling zo nodig door te toetsen.

Stap 5 De IB-er bespreekt de uitkomsten met ouders en leerkracht

Stap 6 De IB-er schrijft n.a.v. de bevindingen en afspraken een eindverslag.

3.2.2. Bij twijfel

Bij twijfel over de capaciteiten van een leerling kunnen wij zo mogelijk terugvallen op de schoolbegeleidingsdienst CED-groep, voor een intelligentieonderzoek. Ook bij Passenderwijs kunnen we expertise inkopen. Indien de school onvoldoende ruimte in het budget heeft voor een dergelijk onderzoek, is het aan ouders dit onderzoek zelf aan te vragen en te betalen. Voor de voorwaarden waaronder de school met de resultaten van dergelijk onderzoek aan de slag kan, verwijzen wij naar onderstaande voorwaarden.

Ten aanzien van signalering en diagnostisering door derden, zijnde niet aan onze school verbonden deskundigen, willen wij het volgende vaststellen:

- De extern deskundige moet geregistreerd zijn bij een beroepsvereniging van psychologen en/of orthopedagogen.
- De extern deskundige moet over expertise beschikken ten aanzien van het onderwijskundig en opvoedkundig handelen met betrekking tot meerbegaafde kinderen.
- Het moet gaan om breder psychologisch onderzoek waarbij naar het totale kind gekeken wordt.
- Bij het advies dient mede rekening gehouden te worden met de mogelijkheden binnen de school en de onderwijskundige en pedagogische aansluiting op het beleidsplan meer begaafden. Het advies moet uitvoerbaar zijn in de school en aansluiten bij het beleidsplan meer begaafden.
- De extern deskundige dient bereid te zijn om het adviesrapport mondeling op school toe te lichten en eventueel directe handvatten voor de praktijk aan te reiken.
- De kosten van een dergelijke procedure worden niet door de school vergoed.

4 Individuele leerlingbegeleiding

Onder individuele leerlingbegeleiding verstaan we alle stappen die genomen worden in het kader van een handelingsplan. Als het DHH is afgenomen putten we voor adviezen uit deel 3. In dit hoofdstuk komen de aspecten vervroegde doorstroming, didactische aandachtspunten (compacten en verrijken) en pedagogische aandachtspunten aan de orde.

4.1. Didactische aandachtspunten

De (meer)begaafde leerlingen krijgen in de groep een aangepast leerstofaanbod door middel van compacten en verrijken.

Door te compacten komt er tijd vrij waarin de leerling aan verplichte verrijkingstaken gaat werken. Het verplicht stellen van verrijkingstaken als vervangende leerstof komt voort uit het principe dat we meer begaafde leerlingen andere leerstofaanbod willen bieden. De verrijkingsstof dient dus als een vervangend leerstofaanbod en niet als een extra aanbod bovenop de normale hoeveelheid werk.

4.1.1. Richtlijnen voor compacten en verrijken

Compacten

Onder compacten verstaan we het indikken van de leerstof zodanig dat de leerstappen passen bij de leereigenschappen van meer begaafde of intelligente leerlingen. Bij het compacten in de groepen gaan wij uit van onze eigen richtlijnen. Hierbij hanteren we een systeem van vooraf toetsen bij rekenen (en spelling). Daar waar uitval gesignaleerd wordt bieden we gerichte oefenstof aan. Zo garanderen we dat er geen leerstof doel overgeslagen wordt.

Leerlingen die werken volgens SLO compacten van de rekenles, werken met de Plustaak van Alles Telt en daarnaast met het verrijkingspakket rekenen van hun eigen groep, zo nodig aangevuld met software Rekentuin of Rekentijger A en B. Compacten van taal volgens SLO is mogelijk. Dit is nog niet verder uitgewerkt met een groepsgebonden verrijkingspakket, daarom wordt hier nog geen gebruik van gemaakt. Bij de taalmethode kunnen creatieve onderdelen aangegrepen worden, waarbij de leerlingen vervangende en/of aanvullende opdrachten maken.

Verrijken

Onder verrijken verstaan we een wezenlijk ander leerstofaanbod dat enerzijds de mogelijkheid biedt om aangeboden leerstof verder uit te werken (verdiepen) en anderzijds om een aanvullend programma op de kerndoelen te realiseren (verbreden). Verrijkingsstof richt zich zowel op het aanleren van nieuwe kennis als op het aanleren van (sociale) vaardigheden en emotionele weerbaarheid. In elke groep is verrijkingsmateriaal aanwezig.

Inpassing van extra leerstof in het lesprogramma:

De leerling werkt een gedeelte van de reguliere leerstof door, afhankelijk van welke leerlijn de leerling volgt (zie 4.1.2). Hierbij is sprake van compacten en vooruit toetsen. De tijd die de leerling daarna overhoudt, wordt besteed aan verrijkingsstof. Er is een goede verdeling gemaakt tussen de reguliere leerstof en de verrijkingsstof. Dit wordt in een dag- en/of weekschema vastgelegd.

4.1.2. Eerste en tweede leerlijn

Bij het compacten en verrijken kan gewerkt worden met de twee leerlijnen die het DHH noemt.

Eerste leerlijn: begaafde / intelligente leerlingen met een didactische voorsprong van ca. 6 maanden op grond van LOVS genormeerde toetsen..

Schrappen 25-50% van de oefenstof en meedoen met belangrijke instructiemomenten
Leerlingen krijgen zoveel mogelijk een verdiepend verrijkingsaanbod. Om de groepsleerkracht te ondersteunen is er voor ieder leerstofjaar op rekengebied vooraf bepaald verrijkingsmateriaal aanwezig.

Tweede leerlijn: meerbegaafde / hoogintelligente leerlingen met een didactische voorsprong van ca 6 tot 12 maanden op grond van LOVS genormeerde toetsen.

Schrappen 50-75% van de oefenstof en meedoen instructie bij nieuwe elementen in de leerstof. Leerlingen krijgen naast dit verdiepende aanbod, desgewenst ook een verbredend verrijkingsaanbod.

Of het werken in de eerste en/of tweede leerlijn succesvol zal zijn, hangt voor een groot deel af van de mate van zelfstandigheid van de leerling.

Bij werken in de eerste leerlijn wordt Zelfstandig leren verwacht. Bij werken in de tweede leerlijn wordt Zelfverantwoord leren verwacht. (Passend onderwijs voor begaafde leerlingen blz. 105)

4.1.3. Begeleiding van leerlingen in groep 1-2

Het aanpassen van het leerstofaanbod in groep 1 en 2 komt neer op het verdiepen van opdrachten en het aansluiten bij de denkstappen van de leerling tijdens spel en opdracht. Dat houdt in dat we goed naar de ontwikkeling van het kind kijken en daarbij aansluiten. Vanaf schooljaar 2017-2018 volgen we de leerlingen met de Leerlijnen jonge kind in Parnassys.

Groep 1

- We bieden leerlingen van groep 1 met een ontwikkelingsvoorsprong het ontwikkelingsmateriaal en overige activiteiten van groep 2 aan, op die gebieden waarop de ontwikkelingsvoorsprong zich manifesteert.
- We passen het niveau van vragen bij activiteiten aan de onderwijsbehoefte van de leerling aan (gedifferentieerde instructie). We besteden extra aandacht aan deelgebieden die minder ver ontwikkeld zijn dan de cognitieve kant van een leerling (bijv. sociaal- emotionele ontwikkeling/motoriek).

Groep 2

- We gebruiken het verrijkingsmateriaal dat aanwezig is.
- We geven opdrachten, waarbij de leerling de opgedane kennis toepassen, verwoorden en delen met anderen.
- De leerstof sluit aan bij de ontwikkeling en interesse van de leerling. Als kleuters zelf beginnen met schrijven is het van belang dat ze vanaf het begin de juiste pengreep hanteren en de juiste schrijfrichting.

- We werken interactief: bij het tekenen schrijven we ook woorden en zinnen. We kijken in eerste instantie naar verdiepende / moeilijkere opdrachten bij het reguliere ontwikkelingsmateriaal.

Aan de ontwikkeling van niet-cognitieve schoolse vaardigheden (zoals taakbewustzijn en concentratie) wordt op alle ontwikkelingsgebieden aandacht besteed.

4.1.4. Begeleiding van leerlingen in de plusklas

Dit schooljaar zijn er twee plusklassen: groep 5/6 en groep 7/8. Hiervoor is tweemaal per week een uur beschikbaar. Plaatsing in de plusklas gebeurt in overleg met de groepsleerkracht, de I.B. en de ouders. Uitgangspunt is hoge Cito score op begrijpend lezen, rekenen en taal/spelling (1 of 1+). Daarnaast wordt er gekeken naar motivatie en werkhouding.

Leerlingen van onze school hebben de mogelijkheid een dagdeel per week te participeren in een bovenschoolse plusklas in Woerden. (SPCO initiatief).

4.2 Vervroegde doorstroming

Vervroegde doorstroming betekent het compleet overslaan van een groep of het compacten door twee leerstofjaren in één schooljaar aan te bieden. Vervroegde doorstroming passen we alleen toe als er geen andere opties meer zijn om de leerling optimaal te kunnen begeleiden, aansluitend bij de onderwijsbehoefte en het didactisch niveau. Vervroegde doorstroming is dus een uitzonderlijke maatregel, waarvoor slechts een enkele leerling in aanmerking komt.

Op grond van onze verantwoordelijkheid voor zowel een pedagogisch als onderwijskundig hoogstaande kwaliteit van leerling-zorg, stellen we daarbij dat een leerling in principe slechts eenmaal tijdens de basisschoolperiode vervroegd kan doorstromen.

4.2.1. Om wie gaat het?

Voor vervroegde doorstroming d.m.v. compacten (twee leerstofjaren in één schooljaar) komen alleen die leerlingen in aanmerking die voldoen aan de onderstaande criteria:

- Door middel van interne en/of externe diagnostiek is vastgesteld dat het een (meer)begaafde leerling is met een harmonisch profiel.
- De leerling heeft een didactische voorsprong van tenminste 6 - 8 maanden aan het begin van een nieuw schooljaar. De didactische voorsprong uit zich op vrijwel alle leerstofgebieden (taal, rekenen, technisch en begrijpend lezen en evt. zaakvakken).
- De voorsprong is vastgesteld door middel van breed didactisch onderzoek dat binnen of buiten de school is verricht.
- De leerling is nog niet eerder vervroegd doorgestroomd.
- De leerling heeft het beschikbare verrijkingsmateriaal van zijn/haar leerjaar verwerkt.
- Ouders en leerkrachten bekijken of de leerling sociaal en emotioneel kan functioneren tussen kinderen die een jaar ouder zijn.

Voor vervroegde doorstroming waarbij er sprake is van het volledig overslaan van een leerstofjaar gelden de meeste criteria zoals hierboven genoemd, aangevuld met:

- Er is een didactische voorsprong op alle vakgebieden van tenminste één jaar.

Voordat overgegaan wordt tot het nemen van een beslissing over vervroegde doorstroming wordt voor iedere leerling die daarvoor mogelijk in aanmerking komt, het adviestraject

‘vervroegde doorstroming’ doorlopen uit module 3 van het DHH.

4.2.2. Wie beslissen?

Bij de beslissing over vervroegde doorstroming zijn de volgende personen betrokken:

- huidige groepsleerkracht
- intern begeleider
- ouders van de leerling
- directeur
- toekomstige groepsleerkracht

Het besluit berust op een gezamenlijke verantwoordelijkheid, maar de directie is eindverantwoordelijk.

De mening van de betrokken leerling telt bij de besluitvorming mee (zeker in de bovenbouw), maar geeft bij het besluit niet de doorslag. In die gevallen waarbij de leerling aangeeft niet vervroegd te willen doorstromen, wordt nagegaan wat de reden hiervan is en welke mogelijkheden er zijn om de leerling tegemoet te komen.

Ouders zijn nauw betrokken bij de besluitvorming, maar kunnen vervroegde doorstroming niet afdwingen, als een leerling niet aan alle bovengenoemde criteria voldoet. In die gevallen waarbij een extern adviseur betrokken is bij de begeleiding van deze leerling, zal deze zeker geconsulteerd worden, maar is zijn/haar advies niet bindend.

4.2.3. Hoe pakken we het didactisch aan?

De werkwijze om te starten met compacten van de leerstof is als volgt:

- We bepalen het instappunt over de hele breedte van de leerstof. Daarmee stellen we didactische voorsprong nauwkeurig vast.
- De aangeboden leerstof wordt van toets naar toets doorgewerkt.
- We gaan uit van vooraf toetsen. Daar waar uitval gesignaleerd wordt, krijgt de leerling de benodigde minimale oefenstof aangeboden.
- Zodra het niveau van de toekomstige groep bereikt is, wordt de overstap gerealiseerd.
- De leerling gaat nu op het reguliere programma compacten en verrijken van dat leerstofjaar meedraaien.

Voor leerlingen die in aanmerking komen voor het *overslaan van een leerstofjaar*, hoeven geen aparte didactische maatregelen genomen te worden. Na overgang gaat de leerling binnen het reguliere programma van compacten en verrijken mee doen. Dit volgens aanbevelingen van Sylvia Drent en Eleonoor van Gerven in ‘*Passend onderwijs voor begaafde leerlingen*’.

4.2.4. Hoe realiseren we de overstap?

- Om te zorgen dat de leerling zich thuis voelt in de nieuwe groep, gaat deze in de drie weken voorafgaand aan de definitieve overstap, enkele keren per week ‘wennen’ in de nieuwe groep.
Leerlingen die tijdens deze periode aangeven geen behoefte meer aan dit wennen te hebben, kunnen eventueel, mits de toekomstige groepsleerkracht hiermee instemt, voortijdig overstappen.

- Het meest natuurlijke moment voor de realisatie van vervroegde doorstroming is direct na een vakantieperiode. De huidige en de toekomstige groepsleerkracht en de intern begeleider bepalen het moment van overstap in samenspraak met ouders.
- Op het moment dat duidelijk is dat een leerling naar een andere groep gaat, wordt in de nieuwe groep alvast een eigen werkplek voor de leerling gecreëerd. Ook krijgt de leerling de methode boeken en werkschriften. De leerling ervaart op deze manier dat vervroegde doorstroming voor alle betrokkenen een serieuze aangelegenheid is.

4.2.5. Begeleiding en nazorg

Begeleiding en nazorg betreft niet alleen de meerbegaafde leerling, maar ook de leerkracht die de leerling in de groep heeft gekregen.

Begeleiding van de leerling:

Een meerbegaafde leerling zal grote denkstappen blijven nemen. Compacten en verrijken blijft een aandachtspunt. Onderdeel van de nazorg is dat het emotionele welbevinden nauwkeurig in de gaten gehouden wordt. Het is een veel voorkomend risico dat meer begaafde leerlingen in de eerste zes weken na een vervroegde doorstroming, het zelfbeeld ten aanzien van eigen prestaties moeten bijstellen. Waren ze voorheen altijd de beste leerling van de groep, nu zijn zij opeens aan het werk als een 'gemiddelde' leerling, en moet het kind een inspanning leveren om zijn taak goed te volbrengen. Dit is voor veel meerbegaafde leerlingen nieuw. Als daar niet over gepraat wordt met de leerling, kan hij faalangst ontwikkelen, omdat het aantal succeservaringen tijdelijk even beperkt is.

Zes weken nadat een leerling in een nieuwe groep is gekomen, voeren we een kort gesprek met de ouders om te horen hoe het kind zich thuis uit over de nieuwe situatie. Op deze manier kan tijdig hulp gegeven worden, indien nodig.

Begeleiding van de leerkracht:

Om de leerkracht die de meerbegaafde leerling na een vervroegde doorstroming in de groep krijgt, te ondersteunen, kan hij-zij tijdelijk (gedurende een periode van bijvoorbeeld zes weken) een beroep doen op extra ondersteuning van de intern begeleider.

Opmerking: Voorafgaand aan de vervroegde doorstroming wordt bekeken op welke gebieden de leerkracht ondersteuning nodig heeft en wie de meest geëigende persoon is om deze begeleiding te verzorgen. Na deze eerste periode kan de leerkracht terugvallen op de normale procedure voor interne begeleiding.

Voor meer praktische zaken, zoals het verzorgen van compacting en verrijking, dient de leerkracht eerst terug te vallen op het protocol, zoals dit in hoofdstuk vijf van dit beleidsplan wordt besproken.

4.3 Pedagogische aandachtspunten

In het HP (zie module 3 DHH), worden pedagogische aandachtspunten vastgelegd.

- Begeleiding bij werk- en leerstrategieën;
- Begeleiding bij onderpresteren;
- Begeleiding bij faalangst;
- Begeleiding indien de leerling sociaal minder goed functioneert;
- Begeleiding indien de leerling een negatief zelfbeeld dreigt te ontwikkelen.

4.3.1. Begeleiding buiten de school

In alle gevallen waarbij in de fase van diagnostiek duidelijk is geworden dat de observaties van ouders en/of groepsleerkracht indiceren dat er reden tot zorg is, en wij menen dat wij die zorg niet zelf kunnen bieden, geldt dat wij ouders adviseren psycho-diagnostisch onderzoek bij hun kind te laten verrichten en daarbij aan te geven dat school graag praktijkgerichte begeleidingsadviezen ontvangt.

In paragraaf 3.2.2 is helder omschreven hoe wij omgaan met hulp van buitenaf en welke voorwaarden hiervoor gelden.

Voor de begeleiding van meerbegaafde leerlingen met een eventuele leer- en/of gedragsstoornis (dyslexie, ADHD, syndroom van Asperger etc.) zullen wij net als bij alle andere leerlingen waarbij dat het geval is, terugvallen op de ondersteuning die door derden kan worden gegeven, waaronder Passenderwijs.

5 Evaluatie en taakomschrijving

5.1. Evaluatie

Om de resultaten van ons handelen goed te kunnen volgen en beoordelen worden op drie niveaus de maatregelen voor een meerbegaafde leerling geëvalueerd.

5.1.1. Met teamleden

Leerlingen die vallen onder de doelgroep van dit beleidsplan vallen onder de zorgleerlingen en behoren mede tot de verantwoordelijkheid van de intern begeleider. Deze leerlingen worden besproken in de overlegstructuren die er binnen onze school zijn voor zorgleerlingen. Indien nodig maken we, bij bepaalde problemen of zorgen, incidentele handelingsplannen. Deze zijn te vinden in Parnassys.

5.1.2. Met ouders

Regelmatig zijn er evaluatiegesprekken met leerkracht, de intern begeleider en de ouders. Eventueel wordt een externe deskundige uitgenodigd, hetzij op initiatief van school, hetzij op initiatief van de ouders. Indien het initiatief voor dit gesprek door de ouders wordt genomen, zijn zij zelf verantwoordelijk voor de evt. kosten.

In dit gesprek komen in ieder geval de volgende punten aan bod:

- Zijn er knelpunten of problemen opgetreden?
- Zijn de aanpassingen in de reguliere leerstof voldoende gebleken?
- Biedt het verrijkingsaanbod voldoende uitdaging?
- Hoe is de reactie van de leerling op de aanpak (zowel thuis als op school)?
- Zijn de doelstellingen die geformuleerd zijn bereikt of is er minimaal een positieve tendens merkbaar?

5.1.3. Met de leerling

De leerkracht bespreekt wekelijks met de leerling het gemaakte werk en heeft ruimte en aandacht voor de leerling: hoe kijkt hij/zij tegen de gevolgde aanpak aan, en hoe loopt het met de dagelijkse gang van zaken in de groep.

5.2. Taakomschrijving

Meerbegaafde leerlingen op onze school vallen met betrekking tot de coördinatie van de zorg onder de verantwoordelijkheid van de intern begeleider.

De intern begeleider is verantwoordelijk voor:

- Beheert DHH en vult de dossiers in.
- Coördinatie uitvoerend diagnostisch onderzoek.
 - Interpreteren en verslaglegging van gegevens uit diagnostisch onderzoek.
 - Procedure vervroegde doorstroming.
 - Beoordeling handelingsplan van de leerkracht.
 - Bewaken doorgaande lijn in de aanpak over leerjaren heen.
 - Beheren en uitbreiden orthotheek verrijkingsmateriaal.
 - Evaluatie met de ouders in samenwerking met de leerkracht.

De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor:

- Uitvoeren signaleringsprocedure in de klas.
- Aanmelding zorgleerling; mogelijk diagnostisch onderzoek.
- Verzamelen observatiegegevens diagnostisch onderzoek.
- Verzamelen en checken bestaande didactische gegevens ten behoeve van diagnostisch onderzoek.
- Evaluatie met de ouders. (10-minutengesprek)
- Invullen signaleringslijsten en diagnostische lijsten DHH
- Opstellen handelingsplan, in samenwerking met IB-er.
- Aanpassingen in het leerstofaanbod door middel van compacten en verrijken.
- Evaluatie met de leerling.
- Evaluatie met de ouders in samenwerking met de IB-er, indien sprake is van meerdere zorgaspecten.